

DELBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
16Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 21.

SZERDA

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1½ Dinár

Ha az unokáiddal egyszer magyarul akarsz beszélgetni, úgy február 8-án a Magyar Pártra add le szavazatodat!

Van-e magyar egység?

Amióta megállapítást nyert, hogy a vajdasági magyarság közel százezer szavazattal rendelkezik, a magyarság felé fordult mindazon szláv pártok figyelmé, amelyeknek politikai érdekeltségei vannak a Vajdaság területén. Az eddig észre sem vett magyarság egyszerre a Vajdaság politikai Kriemhildájává vált. Kegyeit először szép szavakkal keresték, de a leányzó túl szemérmes volt ahhoz, hogy kimondja az igent. A szuboticei letartóztatások által kiváltott izgatott hangulatban újból jelentkeztek az erőszakos leánykérők, akiknek azonban — nagy csodálkozásukra — ekkor is üres kézzel és még üresebb kosárral kellett eltávozniuk. A jelek azt mutatják, hogy a szemérmes leányzó nem kerül foktótó alá — a választások előtt. A kikoszorózott kérők pedig ne haragudjanak. Ha a házasságot nem az égben — nem a szívekben — kötik, akkor nincs áldás azon. A figyelmessé és udvariassá vált kérők pedig lefelejtik, hányszor verték meg ezt a Kriemhildát akkor, amikor még sejteni se lehetett, hogy ilyen gyönyörű hajadonna serdül, s hogy százezer voks lesz a hozományja. A divatba jött hajadon azonban még mindig elég élénken emlékezik. Tudja, hogy azok, akik most aranyhegyeket ígérnek, egyszer kenyeret sem akartak adni neki... Pedig a kenyér kellett volna, az arany pedig nem kell. A kérők most prémesbündát ígérnek annak, akinek ifjú teste tud dacolni a hideggel. De hol voltak a bőséges ajándékozók akkor, amikor egy gyenge beteg gyermek meztelenül didergő testét kellett volna egyetlen rongydarabbal betakarni? Kimondhatja-e az igent?

A harc tehát áll a Magyar Párt körül. A szláv és magyar sajtóban mindennap mondókába kezd valamilyen ismerős, vagy ismeretlen hang: A Magyar Párt teljesen szervezetlenül áll a választások előtt... A vezetők tanácstalanok, s a Magyar Párt sorait mindinkább megkritikálják a mind sürribben alakuló magyar radikális klubok... A jog nem elég... A törvény és igazság nem elég... Egymagunkban gyengék vagyunk... Társ kell. Paktum. Természetesen a radikálisokkal... Ésisgytovább.

Ha a leányzó nem mond igent, a bosszu azonnal megtépni készül ékei. A Magyar Párt teljesen szervezetlenül áll a választások előtt... Mily szavakkal állítsuk meg a kezeket, amelyek ékeinktől akarnak megfosztani bennünket? A Vajdaság minden törvényszéki kerületében elfogadott magyar listák várják a választás napját. Ebben a percben is a Magyar Párt küldötteinek egy egész tömege járja a magyar falvakat. Aki tanuja lehetne egyetlen ilyen fogadtatásnak, egyszersmindenkora lemondana arról, hogy gunnyal illesse a magyarság szervezkedtségét és lebecsülje azt a bizakodást, amellyel ma minden magyar lélek csordultig telt. Aki egyszer hallaná csak a magyar szó olyan harsogását, amely a küldöttek egy-két perces beszédét köszöni meg, az mindörökké lemondana arról, hogy bizalmatlansággal tekintsen a magyar jövő felé. Az elmúlt héten öt szerémi községben alakult meg magyar pártszervezet. Hát számít-e ilyen körülmények között az a magyar-radikális „párt” amelyet egy szuboticei patikus verbuvált össze három hitehagyottból?

Ha a Magyar Párt küldöttje megjelenik egy községben, dobszó és minden jóindulatu hatósági támogatás nélkül percek alatt összegyűl a község egész magyarsága. És nem kell sok szó. Igérettek sem kellenek. A Magyar Párt nevének megemlítése elég ahhoz, hogy minden téren és minden termen ke-

reszülössörjön a lelkesedés viharja. A magyarság tulokat tanult az elmúlt hat év alatt ahhoz, hogy most részletes és hosszas magyarázatra volna szüksége egészen jelentéktelen kérdéseknél. *A leányzó ma már nagyon jól tudja, hogy csak önmagát illik szeretnie.* (k. r.)

Enyhül az erőskéz politikája

A horvát miniszterek a kormányból való kiválással fenyegetnek, ha tovább üldözik az ellenzéket

Beograd. A tegnapi ünnep bénítólag hatott a politikai életre is mert semmi-nemű jelentősebb esemény estig nem történt.

Politikai körökben úgyszólván kizárólag azzal az ellentéttel foglalkoztak amely Surmin és Pribicevics között fennáll és latogatták ennek az esetleges következményeit. Általánosan az volt a nézet, hogy a tegnapi nap döntést eredményez ebben a kormányra nézve oly kényes kérdésben úgy látszik azonban Pasics ezt a vizsályt és régi bevált módszere szerint akarja elintézni: megvárja míg a temborodott kedélyek mindkét oldalon lecsillapodnak és csak akkor fog hozzá az elintézéshez amilyen körülmények között mindig a legsimábban szokott megtörténni.

A feszült helyzetre való tekintettel a kormány tagjai tegnap nem is tartottak tanácskozást, mindössze Pasics miniszterelnök tárgyalta Maximovics Bőzsa belügyminiszterrel, Drinkovics Máté miniszterrel és Nincsiés Momcsiló külügyminiszterrel. Jól informált körök

értésülése ezeken a megbeszéléseken is kizárólag a Surmin—Pribicevics viszályról esett szó.

Ellenzéki körökben tudni vélik, hogy Surmin és Drinkovics a kormányból való kilépéssel fenyegetőztek arra az esetre ha Pasics nem szünteti meg a vaskéz politikáját a nem Rádicspárti horvátok és az ellenzék ellen. Ezt a véleményt igazolni látszik az a körülmény is hogy a kormány egyelőre nem adta ki azon rendeletét amely a Rádicspárti listáknak a törvényszékek általi való megsemmisítését célozta volna.

Ujabb okiratok

Pasics miniszterelnök tegnap este ismét tárgyalta Maximovics belügyminiszterrel és ez alkalommal elhatározták, hogy két újabb okiratot fognak közzétenni, amelyek Rádics bűnösségét igazolják. A kormány ezen okiratok közzétételeivel a maga számára akar újabb híveket szerezni, mert az utóbbi időben meglehetősen közönnnyel viselkedik az ország választóközönsége a kormánnyal szemben.

Trockyt menesztették

Az orosz kommunista-párt megróta Trockyt és megfosztotta népbiztosi hivatalától

Hetek óta a legkülönbözőbb hírek járnak Trockijról, most az orosz távirati iroda alábbi hivatalos közlése után már semmi kétség sem forog fenn az iránt, hogy Trockijt menesztették. A jelentés így szól: Oroszország kommunista pártjának központi ellenőrzőbizottsága teljes ülést tartott, amelyen fölolvasták Trockij levelét. A levélben Trockij tiltakozik az ellen a vád ellen, hogy ő a leninizmus revíziójának politikáját folytatná, vagy különállásra törekednék a pártban, és fegyelmetlenséget tanusít a párttal szemben. Kijelenti, hogy ő kész volt bármilyen munkát, bármint állásban, vagy akár állás nélkül is bármely pártellenőrző szervezetben ellátni. Hadigyi és tengerészeti népbiztosi állásából való fölmentése tehát nem szükséges.

A központi bizottság ezután két szavazat ellenében valamennyi szavazattal,

a közhivatal Trockijt erélyes intelemben részesíti, hivatalától fölmenti, a forradalmi haditanácsban való közreműködését lehetetlennek mondja ki és a Trockij további munkássága fölötti döntést a központi bizottság a legközelebbi pártgyűlésig elhalasztja. Ha Trockij továbbra is vétené a fegyelem ellen, akkor a politikai területen való további működését lehetetlennek jelentik ki, és a központi bizottság indítványt tesz eltávolítására.

A határozat megokolásában a bizottság különösen hangsúlyozza, hogy Trockij parasztelles szerepe a jelenlegi politikai helyzetben fölöttébb veszélyes, miután a párt a városi iparoság és a parasztság együttműködésére törekszik. Egyebekben Trockij levelében nem tett le antibolsevista magatartásáról, hanem csak a formális lojalitás kifejezésére szorított.

A német kormány programja

Luther a köztársasági alapra helyezkedett

Berlin. A birodalmi gyűlésen Luther kancellár a következő beszédben vázolta a kormány programját: Az új német birodalmi kormány politikája mindenekelőtt a német nép szolgálatában való tárgyi munkára irányul. Keresni fogja az együttműködést a birodalmi gyűlésben nemcsak a pártokkal, melyek a kormányban bizalmiférfiakkal képviselve vannak, hanem valamennyi párttal, amelyek az

állam javára gyakorlatilag együttműködni óhajtanak. Népünk inséges helyzete valamennyi párt számára tartós intelem legyen arra, hogy azokat a súlyos határozatokat, amelyek előtt a birodalmi gyűlés és a birodalmi kormány áll, lehetőleg széles alapokon hajtsuk végre. A birodalmi kormány munkálatainak jogi alapjául az 1919. augusztus 11-iki köztársasági alkotmány szolgál. Minden olyan kísérlet,

amely ennek az alkotmánynak erőszakos, vagy más törvénytelen uton való megváltoztatására irányul, a birodalmi kormány mint hazaárulást teljes nyomtatékkal elhárít és üldöz. A birodalmi kormány különös figyelmet fordít a közélet tisztaságára és a tisztviselői erényekben élő eleven erőket az állami ügy iránti különös odaadással a nép javára igyekszik fejleszteni. Minden intézkedésében attól az elvtől vezettetni a kormány magát, hogy ép a köztársasági államformában az állami gondolat ápolása, az állami erő első követelménye. A német nemzet testének további gyógyulása céljából a birodalmi kormány az állami életre vonatkozó minden kérdést nyugodt menetben fog tartani és ilymódon azoknak a kérdéseknek tárgyalását is lehetővé teszi, amelyek a német nép egységes életének megbontásával fenyegetnek. A vallási béke fenntartása is komoly feladata lesz a birodalmi kormánynak.

Külpolitikájával a német kormány a népek közti valóságos és tartós béke megvalósításának óhajt szolgálatot tenni. A részletekben való külpolitika irányát az új kormány számára is elsősorban a londoni megegyezések határozzák meg.

A német nép politikai és lelki feszültségének a londoni egyezményekkel elért enyhülését, sajnos, az északi rajnai zóna ki nem ürítése súlyosan befolyásolta. A birodalmi kormány ennélfogva a ki nem ürítés kérdésében magáévá teszi az előző kormány magatartását. Az északi zóna megszállásának fenntartása a versaillesi szerződésből származó jogos igények ki nem elégitését jelenti. A megszállás fenntartása nyilvánvaló ellentétben áll azzal a szellemmel és azokkal az alapnézetekkel, amelyek a londoni egyezményben keltek életre. Arra nézve, hogy a ki nem ürítést Németországnak a lefegyverzési kérdésben elkövetett állítólagos mulasztásai okozták meg, a birodalmi kormány az előző kormánynak a szövetségekhez intézett válaszcímében kifejezett állásponttal azonosítja magát. A birodalmi kormány egyben minden erejével azon lesz, hogy tárgyalások útján az északi rajnai zóna hamaros kiürítését érje el, mert enélkül Németország és Erőpa politikai viszonyainak megszilárdulása lehetetlen.

Ugy a népszövetségi gondolattal összefüggésben, mint attól függetlenül, a birodalmi kormány az eddigi német kormányok ismételt nyilatkozataival egyetértően folytatni fogja fáradozásait abban az irányban, hogy Németországot megszabadítsa a háború bűnösségének a versaillesi békeszerződésben foglalt igazságtalan vádjától.

A német gazdasági életet ismét be kell illesztenünk a világ gazdasági életébe. Német ipari cikkeket az eddiginél nagyobb mértékben kell kivinnünk, hogy vásárlóerőnk megnövekedtével a világ áruforgasztásának emeléséhez hozzájárulhassunk. Csak ezen a módon tudjuk a kereskedelmi mérleg passzivitását leküzdeni és megszilárdításával nemzetközi kötelezettségeink teljesítését biztosítani.

A birodalmi kormány figyelemmel kíséri a népszövetségi gondolat fejlődését és e gondolat alapjául szolgáló nézetek megvalósítását, a maga részéről azonban ragaszkodnia kell azokhoz a feltételekhez, amelyeket az eddigi birodalmi kormány Németország belépése tárgyában felállított.

Nincs nyugdíj . . .

Nyugalmozott vasutasok kálváriája

A nyugdíjas vasutasok járulékaiknak folyósítása körül uralkodó anomáliákra már nem egy ízben volt módunkban rámutatni. Ezen a Kálvárián, úgy mint a többin, sohasem változnak meg a stációk: mindig, minden ugyanaz. A nyugdíj összegét meg sem említjük. Az a kegydíjjal sem ér fel. Ellenben a törvény úgy rendelkezik, hogy a a megállapított összeg minden esetben előre fizetendő. Azaz október, november, december és január 1-én. Tehát nem másodikán, nem tizedikén és legkevésbé huszadikán. Ma pedig ennyi van. Huszadika. Nyugdíj ellenben még ma sincs. És a nyugdíjasok már nem is csodálkoznak. Csak sóhajtoznak és sápadt arcukról leolvasható a kétségbeesett hit: Mindezek nem lehet változtatni. Ez így van minden hónapban. És panasz, siránkozás senkin nem segít. Vajjon tud-e mindezekről a pénzügyminiszter ur? Tudja-e, hogy a nyugdíjasok 1-én illetékes összegeiket még má 20-án sem kapták meg? És hiszi-e, hogy egyszer érdemes volna vizsgálatot indítani annak megállapításáért, hogy ezért a kegyetlen nemtörődomségért kit terhel a felelősség? Hiszen egyszer mindenkiből nyugdíjas lesz . . .

Trotskyj lemond?

Az orosz diktátor parasztelles magatartása

Moszkvából jelenti az orosz távirati iroda: A kommunista párt központi bizottságának tegnapi teljes ülése elhatározta, hogy Trotskyt erőlyesen megint és eddigi hivatalától felmenti, mert a forradalmi haditanácsban való részvételét lehetetlennek tartja. Ha Trotsky folytatja forradalomellenes működését, akkor politikailag sem működhet tovább. Trotsky parasztelles magatartása ugyanis veszélyezteti a forradalom eddigi vívmányait.

A vajdasági gyárpar 1924-ben

Az elmúlt évben 184 új ipartelep helyeztek üzembe a Vajdaság területén

Becskerékről jelenti: A becskeréki munkafelügyelőség a napokban készült el a vajdasági gyárparáról szóló múlt évi kimutatással. A kimutatás adatai szerint a múlt évben a becskeréki és a novisadi munkafelügyelőségek 184 új ipartelep létesítésére adtak új engedélyt. Ezek közül 109 új ipartelep létesült a

Vajdaságban, 65 céget pedig kibővítettek. Az ipartelepek közül a legnagyobb vállalkozások a pancsevői, topolai és apatini villanytelepek, továbbá a szubotcai kalapgyár.

Múlt évben sok ipartelep beszűntette üzemét a pénzügyi miatt, így a novisadi butorgyár, amely ötven munkást foglalkoztatott, a gombosi kendergyár, amelyet árvíz öntött el és a szubotcai Danica cipőgyár.

Az év folyamán a Vajdaságban 1129 ipari munkást ért baleset, amelyek közül 19 halállal végződött. A sérültek 21.87 százaléka malommunkás, 12 százaléka pedig faipari munkás.

A becskeréki és novisadi munkafelügyelőség a múlt évben 624 gyárvizsgálatot tartott és tizenkét nagyobb munkásmozgalomban közvetített. A Vajdaságban 1924. évben mindössze négy sztrájk volt.

Miniszter, aki a kormányt támadja

Surmin miniszter az Obznana alkalmazása ellen

A sajtóban napok óta jelennek meg hírek, amelyek a kormány önálló demokráta tagjai és Surmin miniszter közötti véleményeltérésekről számolnak be. A zagrebi Obzor munkatársa ez ügyben magához dr. Surminhoz fordult, aki a következőket mondotta:

— „Attól a pillanattól kezdve, amikor a kormány fellépett a horvát köztársasági parasztpárt ellen, egy erős áramlat mutatkozott, amely az Obznana az összes horvátokra akarta alkalmazni, pártkülönbség nélkül. Először azt hittem, hogy ez csak egyes tisztviselők működésének az eredménye és hogy nincs politikai fontossága. Hogy ezen visszaélések megszűnjének, felkerestem a belügyminisztert és felkértem utasítsa a hatóságokat, miként hajtsák végre az Obznana-t és figyelmeztesse őket, hogy az Obznana-t nem lehet minden horvát ellen alkalmazni. Az Obznana-t nem szabad kiterjeszteni a HRSS azon tagjai ellen, akiknek működése nincs összefüggésben a törvényes rendelkezésekkel. A miniszter erre utasította az összes hatóságokat, hogy

a horvátokat békében kell hagyni. Ennek ellenére azonban nap-nap után kapok olyan értesítéseket, hogy olyan állami közegek, akik sem a radikális, sem valamely horvát párthoz nem tartoznak, folytatják a horvátok elleni eljárását. Így odáig fajult a dolog, hogy még be is zárták monarchista pártok jelöltjeit. Ez természetesen sem az Obznana szellemének sem az állam érdekeinek nem felelt meg. Így vonták meg a zagrebi „Novosti” kolportázs-jogát is.

— Az csak természetes, hogy én mint annak a kormánynak a tagja, amely a viszonyok rendezését tűzte ki céljául, nem nézhetem nyugodtan ezt az eljárást. Erről már volt és lesz is szó a minisztertanácsban. Hogy a kormány milyen határozatot fog hozni, az attól függ, hogyan akarják és hogyan fogják megvalósítani azt a programot, aminek alapján beléptem a kormányba.

Surmin ezen nyilatkozata egészen nyilvánvalóvá teszi, hogy a kormány tagjai között milyen nagy az ellentét a horvát kérdésben.

A tömeges kényszeregyezségek ellen

a kereskedelmi miniszter is állást foglalt

Beogradból jelenti: A kereskedelmi kamarák központjának vezetősége tegnap felkereste Surmin kereskedelemügyi minisztert és ismerte a kereskedelmi érdekeltségek álláspontját a készülő kényszeregyezési törvényjavaslatok, azonkívül az exportált kukoricaszállítmányok utáni fizetendő százalékokat illetően, amely összegek a kereskedelmi kamarák fenntartását szolgálják. Surmin kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a tömeges kényszeregyezések lerontják a külföldi kölcsönök kilitásait. Csehszlovákiában és Olaszországban a pénzügyi köröket már figyelemre méltó tette arra, hogy a jugoszláv kereskedőknek ne nyújtsanak kölcsönöket a sok kényszeregyezések körül az utóbbi időben igen sok visszaélés történt.

A küldöttség kérte a minisztert, hogy

az árverés nélküli kényszeregyezésről szóló javaslat ne emelkedjék törvényerőre. A miniszter kijelentette, hogy azonosítja magát a kereskedők álláspontjával és meg fogja tenni a szükséges lépéseket.

A küldöttség a kukoricaexport körüli nehézségeket is ismerte. A szállítók a magas vasuti tarifa miatt vízi uton bonyolítják le a kukoricaszállításokat. Az a veszedelem fenyeget, hogy áprilisban, amikor nagymennyiségű kukorica vár kivitelre, az árak hirtelen esni fognak. Kérték, hogy a közlekedésügyi miniszter a tarifák csökkentésével segítse elő a kukorica téli kiszállítását. A miniszter azonban erre nem tett kötelező ígéretet és így csak a hosszadalmas vízi uton nagy kerülővel lehet lebonyolítani a kukorica exportálását.

Lemond a svéd miniszterelnök

Stockholmból jelenti: A parlament mai ülésén Thorson pénzügyminiszter bejelentette, hogy Branting miniszterelnök betegsége az orvosok véleménye szerint még huzamosabb ideig eltart, ezért a kormány rekonstrukciója lesz szükséges. Jólétesült helyen Branting utódjául Uden külügyminisztert emlegetik.

Branting hatvanöt esztendő és betegsége most már hosszabb ideje húzódik el, hiszen Branting kénytelen volt lemondani a népszövetségi tanács római ülését is, noha ott igen nagy jelentőségű kérdések kerültek szóba és a svéd szocialista vezér az ilyen kérdéseknél mindig kötelességének tartotta a méltányosság álláspontjának alátámasztását.

Branting visszavonulása a politikai élettől csapás volna egész Európára nézve, hiszen ismételt miniszterelnöksége alatt egyre növekedett Branting szavának nemzetközi sulya és Branting személyi befolyása még sokkal erősebb volt, mint amilyen a svéd királyság miniszterelnökét illeti meg. Az európai újjáépítés erős támasza volt Branting és ügyes diplomatája, mert nem csupán a jó ügy mellé állott minden alkalommal: de igen szerencsés diplomáciai érzékkel tudta fokozatosan elhárítani az akadályokat álláspontjának érvényesülése előtt. Szándékainak tisztasága, kivételes tehetsége, egyéniségének szuggesztív ereje az európai politika egyik nagy befolyásává emelték Brantingot és a svéd kormányban talán pótolni tudják majd az öreg csilagászt, de Branting örökét nem igen veheti át egy olyan svéd politikus, aki nemzetközi vonásokban és az európai újjáépítés munkájában is betölthetné a Branting által elfoglalt széles, fontos helyet.

A romániai határ kiigazítása

Beograd. A román kormánnyal régebben megindult tárgyalások, amelyek a jugoszláv román határ kiigazítását célozzák, befejezésükhöz közelítenek. A legutóbbi határkiigazítás alkalmával ugyanis Szerb-Párdány község Romániában maradt. A kormány ennek a községnek Jugoszláviához való csatolása érdekében kezdett tárgyalásokat a román kormánnyal és Szerb-Párdány helyét három német község Szent-Hubert, Német Cserna és Hohl-feld határát ajánlotta Romániának, a három község maga azonban megmaradt volna Jugoszláviának. A román kormány hajlandó a cserére és így az egyezményt a napokban aláírják.

Naplótöredék

Írta: Szentgyörgyi Ferenc

— május 10.

Ma nem történt velem semmi. Reggel lementem a kertbe, ahol a virágok még harmatosak voltak és mintha mosolyogtak volna reám. Vagy lehet, hogy csak én láttam úgy. Az utóbbi időben egyébként is újra kezdtek valami vonatkozásba jutni azokkal, akik körülöttem élnek, figyelek a hangokra, beszédekre, sőt komoly szavakat tudok intézni az élettelen, halott tárgyakhoz is. Azt mondják, hogy ez a gyógyulás jele. Lehet. Akik a halál előszobájából már egyszer visszatértek, azokkal könnyű elhitetni, hogy az ember közben kiélégitheti az élet. A halál előszobája?! Milyen különös, milyen furcsa, hogy ma már borzongás nélkül tudok erre visszagondolni. Arra, hogy ott jártam, puha, süppedő szőnyegek, helyet is foglaltam kényelmes öblös karosszékekben és vártam. Az ajtót néztem, a nagy fekete ajtót, amelynek repedésein át hűvös szél csapott felém és a kilincsre figyeltem, mikor nyomják le, mikor szólítanak engem, mikor mondják, hogy mehetek. Hosszu volt a várakozás, a szívem, amely nyugodtan várta az utolsó ölelést, a hosszú várakozás alatt újra pirosodni, élni kezdett, a hűvös levegő is körülöttem lassan fölemeledett és amikor újra az ajtóra tekintettem, már ismerős volt a sárga kilincs és közepén a

kampós szeg, amelyen az apám bekecse függött.

Visszajöttem. Valaki észrevette szökésemet és visszahozott. Jól tette? Nem tudom. Azóta három hónap telt el, most május van, az élet minden hangszere muzsikál, a levegő tele van nehéz illatokkal és az emberek talán sohasem szerették és gyűlölték egymást úgy, mint most. Tavasz! Május! Élet! Csupa szó, üres, felejthetetlen szó. Nékem az. Ha az értelmüket kutatom, ha beléjük nézek, fanyar lesz a szám ize és jeges lehellet érezkedik a szívemre. Élni.

Emberekkel beszélni, utcákat járni, veszedelmeket kerülni és vágni, vágni, újra és mindig csak vágni. Munka közben felsóhajtani, robogó vonat után kiült szemekkel bámulni, uszó hajó füstjét megcsodálni, idegen, ismeretlen földekről érkezett képeztapok fölötti tenyérbe hajtott fejével elgondolkozni és csitítani a szívet, az emberi szívet, amely makacs és bolond, szegény. Élni! Nők után nézni, akik szépek, fiatalok és illatosak, akiknek a kezük olyan, mint a tearóza szirma és ezek a kezek sohasem jutnak el hozzánk, hogy egyetlen meleg simogatásukkal lecsillapítsák a makacs, bolondos, nyugtalan szívet. Élni! Pillantást lopni döcögő bérkocsik ablakára, ligeti padon átölelni széttárt karokkal a támiáját, fölemelni a mindig előrebukni készülő fáradt fejet, fölnezeni az égre, a csillagokra, a tejútra és sóhajtozni és vágni,

vágni, újra és mindig csak vágni.

Élni! Cigaretta megpuhítani a hüvelykujj és a mutatóujj között, rágyújtani, füstkarikákat fújni, vagy hagyni, engedni, hogy egyetlen szippantás nélkül végigégjen. Verseket olvasni, szerelemkoldusok rimes titkait, zokogó zenét hallgatni és szomorura torzított arccal szorongatni a kezét annak, aki halottas kocsi után vándorog fekete nyakkendőben és gvaszszalaggal a kalapja körül. Élni! Megdöbbenni minden emberi gyarlóság fölött, amely bennünk is meg van, de csak másban fedezük föl, elítélni a bűnöst, aki csak azért bűnös, mert megelőzőt bennünket a bűn elkövetésében. Élni! Szeretni, aki sohasem lesz a miénk. Gyűlölni mindent, ami a másé. Korcsmárkban tarka terítős asztal mellett ülni, olesó mámorit keresni, hogy a hazugságokra mentséget lehessen találni. Menekülni attól, ami a miénk és vágni, vágni, hogy minden meghalt vágy szeme előtt új vágy születessen.

Élni annyit jelent, mint rálépni arra az útra, amely a halál felé vezet.

Májusban, amikor részeg illat uszik a fekete városok fölött is, reggel, amikor még harmatosak a virágok, három hónappal azután, hogy visszahozták a halál előszobájából — erre gondoltam. Ez, óh ez, nem a gyógyulás jele. És este . . .

Este a terrazon ültem és a csend zenéje temetett el engem. Beleburkolóztam a végtelen némaságba, mozdul-

latlanul ültem és huszonkét éves szívemmel újra csak az életet kerestem. Az életet, amelynek így, ahogyan van, nem sok értelme lehet, mert hiszen halálos büntetés jár érte. A puha, langyos májusi esti csendben aztán nem történt semmi, csak két alakot láttam az öreg hársfa terebélyes lombjai alatt. Egy férfit és egy nőt. Szemben állottak, közel egymáshoz, aztán a nő feje előrebillent és ráborult a férfi vállára. Az egyik férfiak erre fölemeledett, a könyöknél behajolt és gyengéden, lassan ráfonódott a nő derekára.

Lehunytam a szememet. Nem tudom meddig tartott, tíz percig, fél óráig, de amikor újra odanéztem, a nő fej még nem emelkedett föl a férfi válláról és a férfi kar még szorosabban kulcsolta át a nő derekat.

Május volt, éjfélt felé jött már az idő, a tanyákról dühös kutyaugatás hallatszott föl és én nem mertem megmoccani a sötét verandán.

A szemem már égni kezdett, álmos voltam.

Aztán . . . Igen, aztán odalent a hársfa alatt megmozdultak. A kerti kapu nyikorgott, a fehér női ruha el-tűnt. Aztán újra lépéseket hallottam. A kavics ropogott, a lépések erősek, határozottak voltak.

Valaki rámkiallott.

— Mi az, te még ébren vagy?

Az apám volt. Holnap lesz a születésnapja. Az ötvennyolcadik.

. . . Ma nem történt velem semmi.

HIREK

A dupla favágó

Boldogult gyermekkorom sok fonyadt emléke között még ma is frissen és elevenen él az isten áldotta, tisztes vidéki kispar ama közismert képviselője, akit már akkoriban is „a favágó” névvel illette a t. közvélemény. Ezidőtől még ismeretlenek voltak azok a dohogó, pöfögő, robbanó és folyton benzint zabáló masinák, amelyek mostanában fülsiketítő zajjal töltik be néha az utca áporodott csöndjét. A favágó nagy becsületben állott, s mi, mint a jövő nemzedék kézzel fogható reményesei csöndes áhítattal szemléltük, mint kenit meg a favágó szalonnával a fűrész. Aztán a balkéz bütykös uja megjelölt a kemény tölgy derekán egy helyet, ahol a következő percben már mélyen szántottak az éles fogak. Es mindegyik favágó komoly ember volt. A mesterség nem volt utszéli, s nem volt rá eset, hogy vendégszerelésük alatt a fűskamra mellett levették volna a kulcsot az éléskamráról. Ez a favágó nem lopott. Az apró, alig félméteres bakon egymásután hullottak szét a kemény tölgyhasábok és folyt a munka nyolc, tíz órán keresztül szakadatlanul. Este a favágó elkészült, s a kamrában hagyta szerszámjait. Másnap, amikor még csak derengett a téli hajnal, már újra ott állott a fűrész mellett, s a keze úgy járt, mint a gép: fáradhatatlanul és pihenés nélkül. Bizonytal ez az idők voltak a favágás történelmének aranylapjai. Mert azóta minden megváltozott, ma csak dupla favágók vannak. A kicsi bak megnőtt egy méterre és a fűrész végén nem egy ember dolgozik, de kettő ránkötődik. Mordan, néha káronkóva, de száz jellel látható utálkozással a munka iránt. Ezeket már be sem eresztik az udvarra. Dupláék csak az utcán operálnak. Es úgy lógnak, ránkötődnek a fűrész végén, mint a cérnaszálra járó papírpajdák. Megállnak minden tíz percben kőni egyet, aztán három, négy mondatnyit eldiskurválgnak, közbe tömködi a pipát, piszmognak, egyszóval: lopják az időt. De nem ez a furcsa. A furcsa az, hogy világháború volt, hősi halált halt tizenegymillió ember és most mégis két európai polgár jut egy fűrészre. Hogy lehet az, hogy világháború volt és pusztulás közben így elszaporodtak az emberek? Európa ezek fogják tönkretenni: A kétfőrs favágók. (cs.g.)

— **Lukinics miniszter agitációs uton.** Dr. Lukinics Edo igazságügyi miniszter tegnap Novisadra érkezett. A pályaudvaron dr. Mócs Sándor az önálló demokrata párt elnöke fogadta, akivel együtt autón Becsére utazott, hogy a beceai járásban több helyen népgyűlést tartson. Lukinics miniszter ma utazik vissza Beogradba.

— **Dr. Marcekovich Imre temetése.** Kedden délután fél négy órakor temették dr. Marcekovich Imre volt helyettes polgármestert a Mátyás Király u. 4. számú gyászszobából. A gyászszertartást Sütő János római katolikus lelkész végezte két lelkész segítségével. A végösszetésben a város hivatalosan képviseltette magát, s Szliep-csevics Milán főispán vezetésével megjelentek Lákics Jován polgármester-helyettes, Rákics Radenko főkapitány-helyettes, Mátics és Rogulja rendőrkapitányok, a rendőrlégénység, a tüzoltótestület képviselője, az elhunytak számos régi tisztviselőtársa, barátja és tisztelője, többek között Profuma Béla volt polgármester, Megyesi Ferenc volt gimnáziumi igazgató, dr. Vilt Vilmos orvos, Pekló Béla építész, Maria Polixena, a Miasszonyunk zárda főnöknője nyolc apáca kíséretében. A sirt a gyászolók egész tömege állotta körül, amikor dr. Maros Károly ügyvéd, a Novisadi Athletikai Club nevében meghatott szavakkal bucsuzott a halottól, akinek sirját néhány perccel később a koszorúk egész tömege borította el.

(x) Győződjék meg, hogy tüzifa szükségletét a legelőnyösebben csakis a Vinkovics fatelepen szerezheti be. Telefon 257.

Frontális támadás a Magyar Párt ellen

„A magyar kisebbségi politika revíziója” — Paktumot ajánl a „Bácsmezei Napló” — A magyar nép visszautasítja az illetéktelen tolokodást

A Magyar Part legutóbbi Becskerekén megtartott országos kongresszusa, mint ismeretes, kimondta, hogy a magyarság a februári választáson önálló listával lép fel. A határozat erkölcsileg kötelező erővel bír minden magyar pártszervezetre, minden magyar polgárra és — minden magyar lapra is. A hozott határozat kritikája, helytelenítése veszélyezteteti a magyar egységet, amely ebben a percben minden, vagy semmi a magyarság számára. A magyar sajtónak az a része, amely nemcsak betűiben, de szellemében, politikájában és becsületében is magyar, a legnehezebb körülmények és minden fenyegető veszély közepette is, hűen teljesíti kötelességét, míg az a része, amelynél az üzlet és politika határvonalai pontosan sohasem állapíthatók meg,

mint minden esetben, ebben az esetben is árulója lett a magyar ügynek.

A Subotican megjelenő Bácsmezei Napló keddi száma „A magyar kisebbségi politika revíziója” címmel a hozott és ismert határozat dacára paktumot ajánl olyan szavak kíséretében, amelyeket nem olvashat arcpírulás nélkül az, aki még hisz abban, hogy a törvény és alkotmány nem csak „írott malaszt”. Az egyoldalú cikkből csupán két mondatot ragadunk ki: „... a jog, a törvény, az igazság, az alkotmány együttvéve is erőltet eszközök a kisebbségi célok elérésére”.

Vajon milyen undorító mértéke ez a legrombolóbb defetizmusnak? Hát lehet büntetlenül hirdetni, hogy a jog nem jog és a törvény nem törvény? Miben bizzunk, ha nem a törvényben és nem az alkotmány tételes rendelkezéseiben? Kiben? A radikális pártban? A Bácsmezei Naplóban? Melyikük több, mint a törvény?

Ime a másik mondat:

— **Robbanás a zagrebi villamos telepen.** Vasárnap este 8 óra 10 perccor hatalmas robbanás rázkodtatta meg Zagrebet, utána pedig teljes sötétség borult a városra és a villamosok is megálltak. A robbanás a zagrebi villamos központban történt, amelynek azonban szerencsére emberélet nem esett áldozatul, mindössze négy munkás sebesült meg, köztük egy súlyosabban. A robbanás következtében Zagrebben egy napig teljes sötétség volt. Hétfőn este már zavartalan volt a város világitása.

(x) Szén, brikett szobafűtéshez és elsőrendű tüzifa kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1-6)

— **Tüdőpestisjárvány Konstantinápolyban.** A Daily Telegraph konstantinápolyi jelentése szerint ott tüdőpestisjárvány tört ki, amely a lakosság és hatóságok körében komoly aggodalmat idéz elő. Eddig öt halálesetet jelentettek. A mohamedán menekült táborokban az elmuult két nap alatt kilenc személy halt meg hirtelen és attól tartanak, hogy a halál oka valószínűleg az a pestisjárvány, amely a fertőzés utáni harminchat órán belül halált okoz. A sajtó jelentése szerint az egészségügyi hatóságok elhatározták, hogy ennek a kerületnek egész lakosságát beoltják.

(x) Lisics új fatelepen 1 köbméter deszka 500 dinárért vagy 4 méteres, sukos deszka darabonként 14—18 dinárig szerezhető be. Telefon 306.

„...nem térhetünk ki annak belátása elől, hogy a magyarság egymagában nem rendelkezik annyi erővel, olyan hatalommal, hogy ki tudná vinni az alkotmányban, s a nemzetközi szerződésekben biztosított jogait”.

Ez egészen világos biztatás: csatlakozzatok a radikálisokhoz, s akkor minden rendben lesz s-főképpen a „Bácsmezei Naplót” nem fogja fenyegetni az a veszély, hogy megvonják kolportázsogát.

Valamikor a „Délbácska” hasábjain felemeltük tiltakozó szavunkat az ellen, hogy a Magyar Párt dr. Gráber Lászlót, aki a radikálisok balloncaptif-je a Magyar Pártban, magyar képviselőnek jelöljék. A B. N. három hétig sikoltozott, „egység” után hörgött és végül ünneppélyesen kinevezett bennünket „antiszemita” organumnak, „ébredő” lapnak és miegyébnek. A mi lelkiismeretünk azonban nyugodt volt, s most még azon sem csodálkozunk, hogy „a magyarság egyetlen vizsgálatója” bizonytalan multja után ilyen nyílt erkölcstelen merényletet mert elkövetni a magyar egység ellen. A cikkel kapcsolatosan, amely a magyarság körében általános felháborodást kelt, illetékes helyről a következők közlésére kérték fel lapunkat:

— A magyar egység egyelőre megbonthatatlan. A párt vezetőségét nem befolyásolhatja egy olyan lap, amely minden sorát üzleti érdekei szerint igazgatja. A cikket a magyarság mérnyelnek minősíti s gondoskodni fog arról, hogy ez a felfogása a Bácsmezei Naplóval szemben érezhető formában is kifejezésre jusson.

A magyarság most már csak arra vár, hogy a Magyar Párt elnöki tanácsa a legrövidebb időn belül a leghatározottabb formában utasítsa vissza a B. N. tolokodását és bélyegezze meg azt a munkát, amely a párt egységének teljes széthullására irányul.

— **Megszökött Bacsincics képviselő.** Dr. Bacsincics Rade képviselőt a múlt héten Beogradban letartóztatta a rendőrség. Bacsincicet Susákon át Splitbe akarták szállítani. Bacsincics azonban, amikor egy detektiv kíséretében a Baross kikötő mölőjén haladt, átugrotta azt a kerítést, amely a határt jelzi Olaszország és Jugoszlávia között és egy fiumei ház kapuján át eltűnt.

— **Megkerült a szentesi áldozat.** Néhány napon át az utódállamok egész sajtóját izgalomban tartotta az a hír, hogy Szentesen Borbély Jánosné nevű asszony megölte elmebajos öccsét Dombai-Szücs Sándort és szappant főzött belőle. A szentesi rendőrségre azután a napokban jelentés érkezett Hódmezővásárhelyről, hogy Dombai Szücs az ottani sirházban van. A rendőrség erre természetesen azonnal szabadon bocsátotta Borbély Jánosné.

— **Az Aranyember 25 forintért.** Mikszáth Kálmán Jókai életrajzában nem igen tudta műveit kellőképpen hasznosítani. Érdekes bizonyítót adatott szolgáltatt erre egy 1909-ben megjelent újság, amely kuriózumképpen leközi Jókai Mórnak Mosonyi Károly vidéki színiigazgatóhoz írt következő levelét: „Igen tisztelt színiigazgató ur! Szíves felhívása folytán készséggel engedem át önnek társulata számára Aranyember című drámáját színielőadás végett egyszersmindenkorra fizetendő 25 forint, azaz huszonötforint tiszteletdíjért. A darab a nemzeti színházi példány

szerint adandó. Tisztelettel maradok öszinte tisztelője, Budapest, 1894. dec. 12. Jókai Mór.” Valóban, kivételesen szerény honoráriumnak kell tartanunk az Aranyember örök előadási jogát 25 forintért, ha meggondoljuk, hogy már abban az időben akármelyik író kapott annyit két — legfeljebb három tárcáért.

— **Hirtelen halál.** Blanck Jenő a csehszlovák hajózási társulat lisztviselője hétfőn este lakásán rosszul lett. Felesége azonnal orvost hívott, de mire ez megjött, már csak a beállott halált állapíthatta meg. Az agyszélhűdésben elhunyt 27 éves Blanck Jenőt ma délután 3 órakor temetik a Lövész utca 3 számú házból.

— **Kommunista összeesküvők.** Szófiából jelentik: Hétfőn délután a rendőrség egy titkos szervezetet leplezett le, amelynek tagjai összeesküvéseket készítettek elő. A rendőrség letartóztatta Plancsarovot, a szervezet vezetőjét és házkutatást tartott a lakásán. A házkutatás eredménnyel járt, mert Plancsarovnál Moszkvából származó leveleken kívül a szervezet tagjainak névsorát is megtalálta a rendőrség. A rendőrség folytatja a nyomozást, amely eddig hat ember letartóztatását eredményezte, akik közül többen magasrangú állami tisztviselők.

Hasfelmetszőt keresnek Beogradban

Egy állítólagos mérnök, aki két mennyasszonyát gyilkolta le

A beogradi rendőrséghez tegnap egy érdekes tartalmu átirat érkezett tegnap a müncheni rendőrségtől. Az átirat szerint jelenleg Beogradban tartózkodik egy Filtem Reinhold nevű lioni állítólagos mérnök, aki néha a Viktor Clement nevet is használja. A kalandor a múlt év augusztusában a franciaországi Toulonban hevesen udvarolt egy Berse Eszter nevű csinos, fiatal leánynak. A leány nem akart tudni az udvarlójáról és egyszer, amikor arrogáns fellépése miatt kikoszorózta, a reménytelen szerelmes bosszút forralt. Megléste a leányt és egy élesre fent borotvával felmetszette a hasát. A borzalmas merénylet után megszökött Franciaországból és Hollandiában telepedett le.

Néhány hét múlva már Kopenhágában tünt fel és előkelő megjelenésével itt is a legelőkelőbb családok társaságába furakodott be. Megismerkedett Stajer Leonid dús gazdag gyáros leányával és a fiatalok gyorsan szerelmre lobbantak egymás iránt. Egy kirándulás alkalmával a leány eltűnt. Napok múlva találták meg az erdészek felmetszett hassal, holtan egy erdei tisztáson. Mire a borzalmas cselekedetet felfedezték, Filtem már árkon-bokron tul volt.

A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak meg, ez azonban eddig teljesen eredménytelen. A mérnököt egyszer látták azóta Hamburgban s nem sokkal később Budapesten, ahonnet csakhamar eltűnt s így a müncheni rendőrségnek az a gyanuja, hogy a hasfelmetsző jelenleg Beogradban tartózkodik. A beogradi rendőrség a nyomozást bevezette.

Hirdessen a Délbácskában!

BALI NAPTÁR

Január 24. A „Jugendchor” evangélikus német dalegyet dalestélye a Sloboda szálló nagytermében. Jegyek elővételben a német könyvkereskedésben és Lütze Rudolf cipőüzletében kaphatók.

Január 25. Vasárnap. A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének mulatsága a Sloboda szálló nagytermében. A zenét katonazene szolgáltatta. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj 15 dinár.

Január 27. Kedd. A novisadi gimnázium tánccal egybekötött Szent Száva ünnepe a Sloboda-szálló nagytermében. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek elővételben a gimnáziumban Bakis Jovan tanárnál kaphatók.

MEGHÍVÓ

A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének vigalmi bizottsága 1925. évi január 25-én (vasárnap) saját betegsegélyző pénztára javára, a „Sloboda” szálló nagytermében, konfetti- és serpenyincsatával egybekötött

BÁL-ÜNNEPÉLYT

rendez, melyre az összes egyesületeket, polgári és katonai hatóságokat, valamint Novisad és környéke t. közönségét tisztelettel meghívja a *Rendező Bizottság*. — A zenét a novisadi katonazenekar szolgáltatja. — Belépti díj személyenként 15.— Dinár. — Kezdeté este 8 órakor.

A jugoszláv—magyar tárgyalások

Beograd. Báró Wodianer meghatalmazott miniszter a magyar delegáció vezetője tegnap Beogradba érkezett és most már az ő elnöklése alatt megkezdődtek a jugoszláv—magyar plenáris tárgyalások. Az első ülés ma délután lesz Wodianer elnöklésével.

Feldarabolt gépirónó

A tömeg meg akarta lincselni a gyilkost.

Londonból jelentik: Egy fiatal londoni gépirónó, miss Elsie Cammeron hetekkel ezelőtt eltűnt. December 5-én látták utoljára miss Cameront. Aznap hagyta el Londont, hogy a week end-et, a hét végét Crowboroughban töltse völgyébenél. Völgyét Norman Thornnak hívják, saját gazdasága és majorsága van, igen szorgalmas munkásembernek ismerik. Huszonnégyórás kutatás után Norman Thorn gazdaságában a londoni rendőrség tegnap este szenzációs felfedezést tett. Megtalálta a szerencsétlen gépirónó hulláját a gazdaság egyik tyukretrecében. A szerencsétlen leány tetemét három részre darabolta a gyilkos, két hullarészt zsákokba csomagolt, a harmadik darabot lábában helyezte el. A rendőrség nyomban tartóztatta a gyilkost, akit karhatalommal kellett megvédenie a környék felháborodott népének lincselő kísérelte ellen.

Amikor a tudós lop

A berlini Német Nemzeti Levéltár tolvaja

Berlinből jelentik: Ma letartóztatták Hauck dr. kultúrtörténészt, akinek ötven kötetes munkája jelent meg Németország kulturális történetéről. A tudóst azért tartóztatták le, mert a berlini rendőrség megállapította, hogy levéltári kutatásai alkalmából értékes okmányokat lopott el.

A lopásra úgy jöttek rá, hogy az utóbbi időben Berlin régiségkereskedőinél olyan levelek voltak forgalomban, amelyek Nagy Frigyesről és Lotaringiai Ferenctől, Mária Terézia férjétől származtak, és amelyeket ezelőtt csak a bécsi királyi udvari levéltárban lehetett megtalálni. A nyomozás megállapította, hogy ezeket az értékes okmányokat Hauck dr. lopta el. A letartóztatott tudós azzal védekezik, hogy állandóan kényszerítve érezte magát arra, hogy lopjon és hogy ezt a büntetést nem tudatosan követte el. Az osztrák levéltárak igazgatósága azzal védekezik, hogy a levéltárakat olyan tömegesen látogatják, hogy csaknem lehetetlen az ellenőrzés. Így például 1924-ben nem kevesebb, mint 4400 kutató dolgozott a bécsi levéltárakban.

Szerkesztői üzenet

Nincstelen magyar. A panasza részben megokolt, de nem tartjuk indokoltnak azt a szenvedélyességet, amelyvel sorait leírta. Ma nagyon nehéz, sőt állítjuk, teljességgel lehetetlen igazságot tenni lakó és háziur között. Nekünk nem volt és nem is lehetett szándékunkban állást foglalni, ebben az ügyben és egyáltalán be nem bizonyíthatónak találjuk azon állítását, mintha a „Délbácska” a „háziurak lapja” volna. Ez a lap tőlük és érdekeiktől éppoly független, mint a lakók érdekeiktől. Voltak kirívó esetek, amelyekben a háziurnak volt igaza a lakóval szemben, de voltak esetek természetesen megfordítva is. Mindenkor a kellő tárgyilagossággal vittük ezeket az eseteket a nyilvánosság elé. Ez kizárólag újságírás volt és nem „állásfoglalás” ebben, vagy abban az irányban. Ha higgadtan mérlegeli a dolgokat, nem illet váddal bennünket. Ha pedig nyugodt ítélőképességét a jövőben is befolyásolná szenvedélyessége, vagy a szükséges jóindulat hiánya, úgy le kellene mondanunk arról, hogy sorait figyelembe vegyük, s azokra akár szóval, akár írásban választ adjunk.

Duna konferencia

Beograd. A Duna hidrotechnikai kérdéseinek tárgyalására április 22-én Meránban nemzetközi konferencia kezdődik, amelyen Jugoszlávia, Románia, Magyarország, Csehszlovákia, Ausztria és Németország kiküldöttei fognak részt venni.

Mozi

Pat és Patachon Novisadon. Az Apolló legújabb, nagy slágere szerdán és csütörtökön kerül színre. A falrengető kacagást kiváltó filmben Az ausztráliai menyasszony című bohózatban Pat és Patachon (Zoro és Huru) a világhírű burleszk komikusok játszó a főszerepet és groteszk játékkal állandó derűtségben tartják a közönséget, amelynek ritka élvezetre deris másfél órára van kilátása.

Sport

A magyar—olasz mérkőzés hőse Zsák Károly, a „33” F. C. kapusa volt. A jeles játékos több mint egy évtizeddel ezelőtt öltötte először magára a válogatott dresszt. Azóta több új tehetség váltotta őt fel a válogatott csapat kapus helyén, de egy sem tudta azt állandóan elhódítani Zsáktól. A vasárnapi játékkal ismét ragyogó bizonyítékát adta, hogy a 31 éves Zsák Károly még mindig a legjobb magyar kapus.

Tőzsde

Zürich, január 20. Beograd 83625, Newyork 518015, London 247950, Páris 280675, Milano 214615, Prága 1560, Bécs 00073, Budapest 00072, Szófia 375, Bukarest 270, Szaloniki 930, Berlin 12350, Brüsszel 2605, Amsterdam 20935, Athen —.

Beograd, jan. 20. Páris —, London 29741, Milano 25780, Newyork 6260, Genf 1196, Prága 186, Bécs 008755, Budapest 0086, Bukarest 3275, Szaloniki 118, Amsterdam 2503, Berlin 1472, Szófia —.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

BUTOROZOTT SZOBA kiadó. Bővebbet Ábrahám-könyvkereskedésben. 128-0

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenestény azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1-0

JÓ HÁZIKOSZT kapható Magyar ulica 46. szám alatt. 135-12

3 SZOBA, KONYHA es megfelelő mellék-helyiségekből álló lakás újonnan épült házban kiadó. Cim a kiadóban. 1-3

EGY jókarban levő FA-ESZTERGA-PAD másfoglalozás miatt azonnal eladó. Cim: Nikola Mutibaritij közműves, Begec.

HIRDETÉSEK

HOVÁ SZALADSZ!!

Szaladok (8826-2-30)

FELLNER ZSIGÁHOZ

Novisad, Jermenska ulica 3., hol legjobb minőségű saját gyártmányú papírcsokót és csomagolópapírost legolcsóbban kaphatom.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzöterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy) ulica 9.

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

KISGAZDA

Megjelenik kethetenként egyszer, mint A SZIV UJSÁG gazdasági melléklete. Előfizetési ára A SZIV UJSÁG hetenként megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár.

• Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdavállalatnál Szubotica, Harambašičeva ul. 5.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett.)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle javítást, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barnitást, márványozást **jótállás mellett.** Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény,** úgy áruban, mint javításokban. — Királyi lőporeladás!

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézet
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlősebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.